

EGYETÉRTÉS

Dr. PAP ZOLTÁN

EÖTVÖS KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE UTCA 11. Telefon száma 788.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon-száma 706.

Mai számunk főbb közleményei: Veszerczik: Magyar-horvát kétértelműség. Irta: Mezei Ernő.

vel Horvátországban is az ellenzéki koalíció jutott a kormányzati állások birtokába. Bizonyos, hogy ezen az új uton a végső célzettel fogva tisztán kell látnunk.

ményt, meglepőbb diadalokat szereztek a szélső starcevicianusoknak, akiknek nagyhorvát hitük a magyargyűlölettel izzik, elvük a közjogi kapcsolat tagadásában merül ki.

tesitéri és társviszony Magyarország és Horvátország között, de csak Magyarország és Horvátország között. Horvátországnak na ugyan Magyarország révén lehet összeköttetése Ausztriával is, de az ezredéves történelmi jog alapján csak Magyarországhoz van kötve.

yekek milliók százeiben élnek. Főállatni s megmutatni az utat, mely a legmagasb csucskor ormára vezet — s járhatóvá, elérhetővé tenni azokat mindenkinek. Ezek, mint a gondviselés választottai, egyszerűen a milliók bizalmának letéteményesei.

Magyar-horvát kétértelműség.

A magyar koalíció előbbi nehéz küzdelmei, nem lehet tagadni, némi kavarodást, különböző megrendüléseket okoztak a magyar glóbusznak ama bizonyos szélein, a melyek színeket, reliefjüket nem magyar népelemektől kölcsönzik. És nincs mit tagadni, a hirtelen zökkenésben történt egy és más hevenyészett, hirtelen szétválások, még hirtelenebb kézfogások, olyan pillanatnyi expediensek, a melyek ha állandó szempontokká vagy tartós kényszerűségeké válnának, a magyar közérzés veszedelemét jelentenék és leginkább a korábbi magyar ellenzék tradícióit rontanák meg.

De a fumei rezolúció kétértelműsége, amely körül, ha erre el nem zúlik, a magyar-horvát közösség jövő megbízhatóságának elemei összetörmölhetnek. Egy új eszmének kell utat törnie a horvát közfelfogásban; valami olyan, amely lényegesen különbözik mindattól a hazugságtól, a mit eddig »hű társviszony«, »igaz testitéri kapcsolat« és más ilyen édes megjelölésekkel igyekeztek magunkra erőltetni.

Ha van komoly változás a horvát politikában, úgy ezt a veszedelmes felfogást, mely a Khuen-uralom alatt kapta meg tökéletes formáját, kell végkép megdönteni. Senki sem gondol nálunk arra, hogy a horvát autonómia körét megszüktesse, a horvát nemzeti élet szabad fejlődését korlátozza. De ha van komoly értelme annak az általános föltevésnek, hogy a fumei rezolúcióban úgy magyar, mint horvát részről a hazafiasabb irányzatok találják meg az összekapcsoló gyűrűt, ennek az egységes közjogi hitben kell kidomborodnia. Igenis,

A távtatok a politikában is épp oly esaként, mint a természetben. Alulról, szabad szemmel nézve, a legmagasb havasok csucsi is simának és könnyen elérhetőnek látszanak. Így hatnak a nagy politikai és nemzeti ideálok is mindazokra, a kik a mindennapi élet völgyeitől fölgyávást azokra föggészítik szemüket. Tíz-tíz méter magas csucskokat, melyek hivatva látnak feléjük. Ellenállhatatlan vagy ragad meg őket, hogy oda följussanak. Még olyankor is, ha sötét fellegek takarják a csucskokat, olyankor is tudják, merre vannak azok s képeleltükben még akkor is látják s örökre odanéznek. Ebből a kiolthatatlan hű vagyból születnek azután azok, a kiknek lelke, mint az üveglencse a nap sugarakat, úgy gyűjtje magába a vagyakat, melyek a távtatok politikai jellemzőit. Ábrányi Kornél miniszteri tanácsos 1895 szept. 16-án, a »Magyarországi fömondatlarsa irta s ez a klasszikus esszé ugyanakkor jelent meg az »Egyetértés«-n a »Szállás«-ban. Időközben tartott Kossuth Ferenc 65-éves születésnapján ünnepelés alkalmával ezt a remek politikai jellemzést újra lenyomatni s annak ható hatását olvasó közönségünk emlékeztetőben felfrisítteti.

szinte túrelmedenül várják, mikor pillantják meg a legmagasb csucskor ormán győztes lobogójukat. De ekközben jönnek az utaltalan magaslatozon azok az akadályok, melyeket alulról, szabad szemmel nem lehet meglátni, de melyeket számlolni kell azoknak, kiknek a tovább haladást, megfelelő készülétek meglétére nélkül, lehetetlenné eszik. Kezdődik tehát a megállás és a továbbhaladásra vonatkozó munka; ami azonban az alulról nézők szemében sokszor vesztegelesnek, vagy ami még ennél is rosszabb, erőtlenségnek, vagy megijedésnek látszik. Sokszor azt is látják s kedvetlenül, sötet zúgolódnva nézik a völgyben levők, hogy vezér, aki elől jár, visszafordul s nem fölfele, hanem lefelé balad. Mert olyan akadályokra bukáltak, melyeket nem lehet áthidalni, csak megkerülni. Az alulról nézők azonban mindezt másképpen magyarázzák. A völgyben lakók elégtelensége gyanúban, szitokban s káromló haragban nyer kifejezést. S mindezekből csak akkor térnek magukhoz a völgyben lakók, ha fent az uttörők ezekről értesítve s ezeket cáfolni akarva, a lehetetlent próbálják megkísérteni. És aztán sem megálva, sem vissza nem fordulva, torony irányban erőltetik az utat a csucskor felé. Ha ilyenkor beáll a kikerülhetetlen katasztrófa s a vezérek és távtatok véres lejtet bukva a távtató mélységebe, a völgyben lakók megdöbbenve szállanak magukba. S akik legjobban lármáztak, leginkább azok válnak kishitűekké, ököre lemondva arról, hogy valaha elérhessék azt, amit a szemükkel látnak. S csak a bölcsebbek és a nemesebbek azok, akik még ilyenkor sem mondanak le, hanem a katasztrófa okait vizsgálják. S nem a völgyben lakókat itélik el, akik igazságtalanul vádasköveket és a lehetetlent követelik, mert ezeknek sejtelmük sem volt, hogy mit cselekesznek — hanem azokat, akik a magasan járva jól látták a nehézségeket, melyek közvetlenül lábuk előtt terültek — s mégis azokra hallgattak s azoktól

Kossuth Ferenc *)

Irta: ÁBRÁNYI KORNÉL.

Az Egyetertes tarczaja.

Lavolta szereleme.

(Dalmú 3 felvonásban. Szövegátírták Berceik Árpád és Farkas Imre. Zenéjét szerzte: Hubay Jenő. Bemutató előadás az Operaházban 1907. nov. 17-én.) Virágos kert nyílt meg előttünk, amikor Hubay Jenő zeneszerző műveivel ismerkedtünk meg. Mennyi szín, fény és ilat volt ebben a virágos kertben! Egy tűnt föl, mintha a komponista, az ő gyönyörűen díszes kertjében csupa francia rózsa termelt volna. Melodióban benne volt a francia milieu és szín és azt reméltük, hogy ez a kert örökké termő talaja lesz a friss és illatos virágoknak, amelyeket bokrétaba kötve odanyujt a komponista a publikumnak. S a közönség nagy rokonszenvvel várta a művész terveit és alkotásait.

re te képesít magyar dal szerzése. Csak annak a lelkeből fakad ki, mintegy ősi és kiapadhatlan forrásból a magyar dal, ainek a lelkében gyökerezik az, ami igazán és teljesen magyar. Aki úgy akar magyar dalt szerzeni, a mint a németek, vagy olaszok komponálnak, aki a szövegre szerzi a muzsikát, aki a helyzet szerint akarja idomítani a melódiát és kénytelen a lelkében élő dalmakokat magyarra átalakítani, az nem találja el a magyar stílt soha. Az idegen akcentus benne lesz muzsikájában, mint ahogy van benne az azoknak az idegeneknek kiejtésében, akik évtizedekig tanulnak magyarul, de a francia, vagy német kiejtésről nem tudnak leszokni. Az idegen akcentus, az idegen árnyalat föltétlenül megrontja, vagy legalább is megakadályozza a magyar stíl kialakítására irányuló összes törekvéseket. Ez a titka annak, amiért nem lehet mesterségesen megtérteni a magyar operastílt. Hubay Jenő törekvése is ezen a sziklászinten szenvedett ha-óttörést.

Éppen ezek a nezőpontok azok, a melyek »Lavolta szereleme« című dalművét, melyet ma mutattak be az operaházban, a publikum előtt bukásra vezettek. Basikter volt, mert a komponista nem a maga gondolatát, nem saját talentumát, nem a maga invenziójának terméket foglalta kottába, hanem olyan műfajhoz fordult, a melynek kultúrájában a tízpróbát már egy alkalmat megállni nem tudta és bebizonyította, hogy ebben az irányban sikert elérni képtelen. Csak olyan elhibázott, csak olyan rossz a »Lavolta szereleme« mint amilyen a »Falu rossza« volt. Szinte sajnálni való és deprimáló gondolat, hogy mily hamar válik semmivé valamely fáradságos, nagy munka. Mire ezek a sorok megjelennek, Hubay nagyon fáradságos munkája már nem a jövő, hanem a múlté lesz. Zeneje mesterségesen felépített muzsika, a melódiákat, amelyek a komponista lelkében fákadtak s a művésztől csak forrasai-

ból törtek talán elő, Hubay át akarta alakítani magyarra, vagy legalább is magyarosra. Szinte meglátja a melódiákat, hogy a zeneszerző rejtgett a természetességtől, a kerekdedségtől. Mindentáron azon volt, hogy erőszakot tegyen saját művészetén; a dalmakot telegyűjtta mindenféle magyaros ezirafésséggel, hogy úgy tünjék fel, mintha nemzeti jellege volna. Ez már nem zeneszerzés; ez technika és pedig hideg, hogy ne mondjuk, erőtellett munka.

Lavolta szerelemi történetéből mentették a szöveget s bár a történet tele van pompás részletekkel és költészettel, dalműszöveg szempontból nincs úgy megírva, hogy alkalmat lehetett volna a komponistának a drámai szituációt zeneileg kihasználni. Szóval, a librettisták nem tárogatták Hubayt; csak egyszerűen átnyújtották neki a librettót, nem tördölve tovább a zeneszerző helyzetével. Pedig tagadhatatlan: Berceik Árpádnak elég nagy a rutinja és Farkas Imre eléggé jól versel. De dalmú számára jó szöveget írni sem Berceik, sem Farkas nem tud. Meglátszik a szövegben, hogy régi dalművésztől szolgált mint a librettistáknak. Alább röviden ismertetjük a librettót. Ez ismertetésből is kitűnik, hogy sok régi operaszöveg mintájára készült. Lavoltának megjelenése Szentgyörgyi István utánban, az a mozzanat, amelyben Lavolta első látásra beleszeret Ionába: emlékeztet Assádra, a mint a »Sába királynő«-jében Szamittal úzi végezetes játékát. Bonyodalmak és fordulatok vannak ezen az egy hasonlóságon kívül is a dalműben, amelyek más operák bonyodalmaira és fordulataira emlékeztetnek.

EGYETÉRTÉS

vettek irányt, a kik mindezekből mitsem láttak.

Kossuth Ferencnek is úgy a gunyból, mint a gyanúsításból tülön-tul sok jutott ki, míg tizenegy évi nehéz és terhes pártvezérség után ma ott áll, ahol többé nem egy pártnak, hanem az egész nemzetnek sorsát tartja kezében s ahol jelleme, nemzeti értéke, európai egyénisége, vezéri látókör, mely itélő tehetsége, tiszta előrelátása, hajthatatlan következetessége és változó taktikájának fényes sikere előtt pártkülönbség nélkül mindenki kalapot emel.

A párhuzamot, melyet Kossuth Lajos és elsőszüött fia között, úgy a sajtó nyilvánosságánál, mint a zárt ajtóknál politikai és társadalmi eszmécsereiben annyiféleképen vontak meg a lefolyt 11 év alatt — immár történelmi világossággal dönti el az a magaslát, melyre Kossuth Ferenc a függetlenségi pártot tölemelte s az a pozíció, melyet ma minden magyar ember fenntartás és életmentésére nélkül ítél oda Kossuth Ferencnek. Ez a pozíció ma csaknem ugyanaz, ami Kossuth Lajos volt 1848. márczius 31-én, mikor Kossuth Lajos így szólt önmagáról:

„En egyszerű polgár vagyok, nekem semmi hatalmam, semmi befolyásom nem volt más, mint amely van azon igazságokban, amelyet isten kezebe oltott. Es ıme ilyenek a gondviselés csodás utai: — én egyszerű polgár, néhány óráig azon helyzetben voltam, hogy a kéz döntőleg határozott az ausztriai trón sorsa felett és most is, ha azt mondom e leiratra „nem kell” — polgárveleményem és szavam után, De mélyen érzem, miként ha oly alaváló lehetne valaki, hogy keresse az alkalmat a polgárháború szövetségét vetni e nemzetbe, ogy roppant felelősséget venne magára, melyet a legszigorubb büntetés, a pokol minden kínja sem büntethetne méltóképen; mert nem képzeltethető átkosabb, undok bünt, mint játszani a polgárok vérével és nyugalmaival. Midőn ekként gondolkodom, midőn e nemzetet saját sorsa utának látom, midőn látom, hogy ha egyik-másik kedvező eszmének nincs is még e perczben biztosítva, de van lehetőség azokat utóbb kirívni — vissza kell borzadnom a polgárvelemény s forrón óhajtom, hogy akik itt vannak s kik itt nincsenek, egyenlően érezzék e szent kötelességet, hogy ily körülmények között polgárveleményt oltani a legnagyobb nún volna, mit nemzet elkövethet. Vannak mindentelö egyének, kik még egy pár hét előtt az abszolútizmus hívei voltak, most pedig rajtam tulmennek s én, aki a szabadság elveit egy életen át küzdöttem, szenvedtem, mérsékeltébb vagyok nálak. De éppen azért hiszem, hogy szavamnak lesz némi hatása, midőn azt kérem, azt remélem, hogy ha a nemzetben van elég erő valóságga érieini azt, amit e papiroson bir, tartsa meg az erökön azon nemes mérsékletet, melyben fekszik a szabadság dadala.”

Hogy miként jutott Kossuth Ferenc tizenegy évi működés után ugyanehhez az erkölcsi és politikai hatalomhoz, (s Kossuth Ferencre nézve még némi pluszt jelent

az a körülmény, hogy midőn Kossuth Lajos 1848. márczius 31-én így beszélt, miniszter volt, — Kossuth Ferenc pedig nem az) — azt sokkal hűvebben és viágosabban láthatjuk, ha Kossuth Ferenc tevékenységét, e tizenegy év alatt, nem barátainak, hanem ellenteleinek szemüvegén keresztül vizsgáljuk és kísérjük végig.

Kossuth Ferenc hazajöttét nem csupán a függetlenségi párt kormányképtelenségéről szóló dogmaszerű tan előzte meg, hanem az a széles körökben meggyökerezett feltéves is, hogy a függetlenségi pártot csak a Kossuth Lajos neve tartotta össze, hogy Kossuth Lajos halálával a függetlenségi párt életgyökereinek is el kell sorvadniok. Mire volt építve e feltéves? Nem szükséges bővebben magyarázni. Kossuth Lajos már életében legendái alak volt, a kire vallások rajongással tekintett a magyar nép. Neve programm, melyet mindenki értett. Szelleme ıthon élt, ha ő maga nem is jött haza; — s mivel Kossuth Lajos az 1867-iki koronázás után is a származék maradt, olyan tényezővé vált, mely ki volt véve a lejárás törvényei alól. De ez a kivételenség csak az egyetlen Kossuth Lajosnak lehetett kiváltsága. Fia, Kossuth Ferenc, ha apja nimbuszának összes fényét magával hozza is, nem lehet kivéve a lejárás törvényei alól, mihelyt hazajő s az aktuális politikába keveredik. Az a szent kegyelet, melyet az egész magyar nép érzett és táplált Kossuth Lajos iránt, megállíthatja Jozsef gyánánt a rohanó és változó események fölött: De Kossuth Ferenc, akinek ezekbe az eseményekbe kell beleugrania s azokkal együtt haladnia, ugyanezt nem teheti többé. Kossuth Ferenc tehát vagy sodortatni fogja magát ama függetlenségi áramlat által, mely az élö és ıthon élö Kossuthban a származék és a meghalt Kossuth folytatását követeli: s ebben az esetben a függetlenségi párt biztos katasztrófába megy, vagy ellent fog állani ennek az áramlatnak Kossuth Ferenc s abban az esetben vagy szétröbbean a függetlenségi párt, vagy átalakul; de egyik esetben sem marad a régi.

De ezeken a premiszakon kívül más dilemmák kényesreierit is számításba vettek a politika hideg bölcsői, akik Kossuth Ferenc helyzetéről és betöltendő szerepéről képet alkotni igyekeztek.

Kossuth Ferenc mint gyermek távozott el Magyarországból s csak mint 53 éves férfi tért haza. Tehát nem ismerheti sem a magyar viszonyokat, sem a közélet tényezőit. Nem ismerheti az érdekszálakat, melyek Ariadne fonálul szolgálhatnak annak, aki látni tudja őket, de gordiuszi esemővé bogozódnak annál, aki csak topogtatva bukkan rájuk. Ki van zárva tehát, hogy Kossuth Ferenc a saját fejével gondolkodhassék és a saját akarát követhesse. Mind az azoknak lesz kiszolgáltatva, akik legközelebből befolyásolják. Ennek következtében habozóvá lesz, az elhatározás pillanatánál el fogja szalasztani, a nagy elhatározásoktól vissza fog riadni; másfelöl legközelebbi környezetének befolyása bősztien fogja a tavolabb állókat s a politikai in-

a szüretelők munkáját látuk és felhangzik a dal: Cserebogár, sarga cserebogár...

A zenéről nem óhajtok részletesen írni. Nagy munka az, amit Hubay Jenő végzett és szomorú az eredménye. A hibát maga Hubay Jenő okozta, aki nyilván abban a véleményben volt, hogy amit a Falu rosszában nem tudott eltalálni, az most jobban fog neki sikerülni. Hogy nem sikerült ez, reméljük, hogy Hubayt ismét arra az utra fogja vezetni, ahol a könnyed, vigább genret megtalálja. Mert ez a Hubay egyénisége, ez a Hubay művészi tartalmanak ereje és ezt megtagadni nem lehet.

A mai bemutatónak nagy külső sikere volt. A zsufolóság meglett nézötter nagy közönsége lelkesen tapsolt az egyes felvonások után. Ez természetesen az előadó művészgárdának szolt, a mely határtalan ambícióval iparkodott a művet megemteni. A munka országlaszét V. Kramer Teréz asszony látta el, a ki lona szerepében igazán nagyot alkotott. Amilyen szép és ıde volt megjelenésben, olyan elökölően művészi volt énekben és játékban. Minden szükséges kellékkel felruházta lona szerepét. Egyes jeleneteiben tökéletesen művészzel énekel és különösen a finalékban csillogó magas hangjaival nagy erővel dominálta az ensemble-t. A felvonások végén számtalanszor kitapsolták és tisztelöl elárasztották virággal és babérokoszorúkkal. A cziszszerepet Takács kreálta. Gyönyörű baritonja a szivekbe loptozott. Arády szerepét Arányi énekelte. A szerep nem nagy, de Arányi tiszta, szép tenorja minden taktust élvezetessé tett. A többi szerepek másodrangúak. Kornai, Valent, Bert és Gábor jeleskedtek. Az egyes felvonások után Hubay Jenő vagy huszszor hívták a lámpák elé. Ez a nagy ünneplés a művészeknek szolt és nem a zeneszerzőnek.

Erdős Armand.

trikák permanens folyamattá fognak válni a függetlenségi párt belső életében s állandóvá teszik a bomlást, lazítják a fegyelmet és eskökentik kifelé az atraktáló erőt. A pártélet ily vezérelt alatt kimerül az örökös tenni akarásban, vagy a folytonos meddőség löki ama lépés felé, mely csak egy arasznyi mesgye a fenségsdétol a neveltségig. A függetlenségi gondolat még pozízsnek sem maradhat meg, ha a mindennapi élet prózáisága értéketlen aprópénzre váltotta fel. S mindezekben fölül Kossuth Ferenc előtt bármire forduljon is, öröklék ott fog állni egy örvény, melyet Kossuth Lajos azáltal tudott kikerülni, hogy midőn fönttartotta elveit, kint maradt a származékban s nem tette le a hűség esküt. De Kossuth Ferenc nem maradhatott ıthon, nem állhatott a függetlenségi párt élére anélkül, hogy a hűség esküt ki lehet-e kerülni, hogy vagy az egyiket, vagy a másikat meg ne szegje? Es végül, mikor Kossuth Ferenc negyvenegy évi származék után hazajött, abban a nagy nemzeti gyászban, melylyel a magyar nemzet Kossuth Lajost eltemette, olyan leirhatatlan hódolattal és szeretettelváltást láttott, melynek mámoros varázstól még egy Diogenes sem tudott volna szabadulni. Arról a szédítö magaslatról, melyen a Kossuth Lajos fia láttak magukat akkor, hogyan fog leszállhatni Kossuth Ferenc, hogy a közelet rendes mértéke alá álljon? Lesz-e benne annyi lelki erő, hogy egyszerű pártvezér legyen s ne trónkövetöl? Lesz-e benne annyi ónuralom, hogy mint primus inter pares, anyagi jutalom nélkül farsadón és küzdjön s a saját mindennapi munkájával tartsa lent magát?

Igy hangzottak a jósálatok és a premiszak tizenegy év előtt s egyikük-másikuk nem egyszer már igazolták is hitte magát. A függetlenségi párt tónusa és harcmodora a harmincz évi gyakorlat között már mint egy iskolává lett s két generáció nevelkedett, melynek huszá s vérbé ment. Fokozta élességet, harmincz év eredménytelenségének elkeseredése. Aki mindig paprikával élt, annak utóbb semmi sem elég belőle. S azt az éles hangot, mely a parlamentben divatosá lett, még egy diapasonnal kellett fölemelni a választók között. S most egyszerre, ennek partnak lön megjelent egy férfi, aki nem a zenedélytől sem a szónoklatszi várogtól soha egy omot sem akart köcsönt kenni. Aki soha egy erős kifejezést, melylyel politikai dicséleteket szövezhetett volna, nem szólni nem akart. Egy férfi, aki meghesesebb partharcok középette, legeszményibb értelemben vett ıldom szabályaival bástyázta körül magát. A kinek jelszava: fortiter in re, suaviter in modo; s aki ettöl el nem tért soha. Aki mint szónok nemcsak nem vasdaszt az olesó hatást, hanem irtózott tölle. Aki az érzésekre is csak tárgyi okokkal, hidegen atgondolt érvekkel akart hatni. Ezenfelöl a legélesebb támadásokkal szemben is finom és sima, a legpórisabb durvasággal szemben is mindig elökölö és még a legotrombáb gunnyal vagy gyanúsítással szemben is lójjális. Sohasem személyeskedik, sohasem igazságtalan. Igy jelent meg Kossuth Ferenc a parlamentben mint a függetlenségi párt vezére. S ez emberek, a kik ezt látták, habár a legnagyobb tisztelettel és elismeréssel honorálták is, de nem nyelhetek el egy gunyos mosolyt. Ezzel az angol parlamenti modorra akarja vezetni Kossuth Ferenc a függetlenségi pártot? Hisz Magyarországon még a miniszteri padokon sem lehet holdogolni ılyennel. Ezzel akarja igaztatni és fascinálni Kossuth Ferenc a magyar népet? s ezzel akarja velük elhitetni, hogy ő igazán a Kossuth Lajos fia? Efele kérdések állandóan napirenden voltak s lesték, hogy mikor ün bele ebbe az angol modorra Kossuth Ferenc, vagy mikor ün bele a függetlenségi párt Kossuth Ferencbe?

Budapest, november 17.

A delegációk. Hétfőn Wekerle Sándor miniszterelnök utóvalövőleg ismét Bécsben lesz, hogy báró Aehrenthal külügyminiszterrel megbeszesse a delegációk összehívásának részleteit. Báró Aehrenthal külügyminiszter — mint Bécsből jelentik — tegnap kihalgatás alkalmával nemcsak pétervári és berlini utjaról tett a királyi jelentést, hanem szóta került a kihallgatáson a delegációk dolga is. Ugy értesülünk, hogy ezuttal sem fognak eltérni attól a szokástól, hogy valahányszor a delegációk tanácskozásra gyűlének össze, az uralkodó fogadja a delegátusokat s ez alkalommal üdvözöl a nála megjelent urakat. Hogy a felség szavai ily alkalmakkor nagyobb beszédet, vagy rövidebb megszólítást tesznek-e ki, az mellékes, mert az ılyen alkalommal mondott uralkodói beszéd nem közjogi aktus. Arról értesülünk továbbá, hogy báró Aehrenthal teljesíteni fogja a delegációkat a kivánságát, hogy a legutóbbi diplomáciai akciókról részletes jelentést tegyen. A delegációk elé fognak terjeszteni vörös könyvet, a mely az algarizási konferenciáról és a macedóniai reformmunkáról fog tartalmazni a diplomáciai aktákat s ezenkívül barna könyvet is, a mely a Szerbiával való kereskedelmi szerződés kérdésével foglalkozik.

A Budapesti Tudóstól írja: Több lap szerint báró Aehrenthal külügyminiszter a delegációk üléseze idején a budai Stöckel-épületben fog megszállani. A Stöckel-épület már öt eve nem létezik. A királyi vár kiegészése után a Stöckel-épület lerombolták és helyén ma a monumentális főorség épület emelkedik. A Stöckel-épület, amint emlékeztetes, igénytelen kétem-letes ház volt, amely a királyi várral nem függött össze, noha annak egyik tartozéka volt is. A Stöckel-épületben a legfelsőbb uralkodóház tagjai és a legfőbb udvari méltóságok szállottak meg, azonkívül gróf Beust óta a külügyminiszterek is; ez utóbbiak csak a delegációk üléseze idejére.

melre e névnek szüksége van, hogy a visszhang erősebb ne legyen, mint a szó és a szándék. Nagyon jól tudta, hogy a ki a Kossuth-névvél Magyarországon a függetlenségi eszme apostola akar lenni, annak nemcsak azokra a függetlenségi érzésekre kell számítania, melyek a függetlenségi párt programjában vannak felhalmozva, hanem azokra is, melyek más pártprogramok keretei közé szorítva bár, de az egész magyar nemzet szívében élnek. Nagyon jól tudta, hogy Magyarországon a mai közjogi kapcsolatban a szavak terén egy Kossuthnak sokkal kevesebb van megengedve, mint másnak: mert egy Kossuthnak epp úgy kerülnie kell, mint ahogy minden pillanában el kell készülvie lenni reá, hogy kimondja az utolsó szót. Tudta jól, hogy ő, bár első sorban a függetlenségi párt vezére kell hogy legyen, de nem keresheti czébját a választalak sokasításában, hanem az érintkezési pontok megteremtésében. Tudta jól, hogy neki egészen másféleképpen kell kezelnie a politikai ellenfeleket, mint az olyanoknak, akik csak az egyéni érvényesülésért küzdenek. Érezte jól, hogy egy Kossuth nem kereshet Magyarországon más érvényesülést — csakis a függetlenségi ideálok megvalósítását. S ennek alá kell rendelnie mindent: saját magát is.

S ha e tizenegy év alatt a Kossuth Ferenc modora miatt többször érezte is magát feszélyezve a függetlenségi párt, de van-e oka megbánni, hogy lassanként maga is hozzáadomult a vezér modorához? Az a modor, melylyel Kossuth Ferenc, az explosiv hatásokat kerülvie, inkább fekeznie, mint sarkanyozta a függetlenségi érzésekben rejtő nagy energiákat, az adott Kossuth Ferencnek módot azokra a merész taktikai fordulatokra, melyekben különösen az utóbbi hét év alatt pártvezéri pályája dicsőségesen bővelkedik. Ez a modor emelte őt fölül mindazokon a méltatlan gyanúsításokon és rágalmonkon, melyek taktikája miatt nem egyszer érték, ez a modor tartotta vissza a függetlenségi pártot mindazoktól a túlzásoktól, melyeket — e feközt erő nélkül — a saját futo erejük sodort volna a ezé nál tovább. S hogy neznek ki ma a tizenegy év előtti jósálatok és premiszak? Vitatja-e ma valaki a függetlenségi párt kormányképtelenségét? S kik veszik körül ma Kossuth Ferencet, nemcsak mint a függetlenségi pártnak, hanem mint a koalíciónak elnökét s vezérét? — A régi és az új Magyarország egyetül az ő táborában. E tábor a nagy nemzeti egység elötutárja; azé, melyet a divide et impera művésze többé össze nem törhet. S e tábor élén, a függetlenségi eszmék megvalósításának előestéjén, vajjon ellentétbe jutott-e Kossuth Ferenc akár a függetlenségi program czéljaival, akár a honpolgári eskü kötelességeivel? Nem volt-e tágra nyitva egész Európa szeme, midőn a Habsburgok utóda dolgozó-szobájában várt és fogadta a Kossuth Lajos fiát? S van-e ma valaki, aki a nemzet akotmányos harcának diadalában kételkedne? A gonosz idők annyitka tündöznek a tábor a hazaszereget tüze körül gyögyverére támaszkodva várja, hogy mikor virrad.

Bécs, nov. 17. Az osztrák képviselöház mai ülésén a választójogi javaslatok harmadik csoportjának tárgyalása folymán. Romanczok állást foglal az egyes tartományok autonómizálás kibövtése ellen és nemzetiségi autonómiát követel. Daszkyák képviselő kijelenti, hogy a szociálisták, bár addig, amig a tartománygyűlésekre nézve nem lépték életbe az általános választójogi elv, ellene vannak a tartományi autonómia kibövtésének — mndazonáltal a törvény harmadik czikke mellett fognak szavazni, hogy megkönytsék azon pártok feladatát, akik eredetileg a választójogi mellett foglaltak állást. Schuklajó képviselő az autonómia és a tartományi törvényhozás kibövtése mellett foglal állást és párja nevében kijelenti, hogy a bizottsági indítványok mellett szavaz. Utána gróf Sternberg beszélt, aki a választójogi reformját támadva, a tartományi autonómia kibövtését kívánja. Gróf Sternberg ma ismét elemében volt. Mai beszédében azzal tetszelgett magának, hogy ért a külpolitika nagy kérdéseinek és felvállrol bírálta Bilow birodalmi kancellárt. — A herceg azzal ütötte el az ismeretes beavatkozást — mondotta Sternberg — hogy tiltakozott ellene, mert a német birodalom óvakodik ılyesmitől. De ellejeztette Bilow, hogy szökimondó eszására, mikor a magyar válság idejében Bécsben járt, felköszöntöben így szolt: Hívtak — siettem. En mégis azt kiáltom a nemzetek uralkodója felé: — Vilmos, jere hozzánk, hadd lássa a vilög, hogyan kormányoznak másutt! Aztán arról beszélt gróf Sternberg, hogy neveltség, ha az osztrák udvar az anarkistáktól fél. Nincs olyan anarkista, aki bombát vetne Schönbrunnba, mert ez a választó reformjavaslat éppen arra való, hogy az udvari gonosztevés szabadon garázdaalkodhassanak, de — egyebütt. Beszéde végén Beck miniszterelnök ellen fordult Sternberg s gunyoltja, hogy nem éri be azzal, hogy Schönbrunnba rabszoltja, Bécsben akar fellépni, hogy a bécsi népnek is rabszoltja lehessen. Steinwender képviselő az autonómia kibövtése ellen foglal állást, mire a vitát berekesztették. Gessmann vezérzsónok kijelenti, hogy a keresztény-szociálisták a választójogi reformj érdekében a bizottsági indítványok mellett szavaznak. Glabinski szintén a bizottsági javaslatok mellett szavaz.

Gróf Kalmay volt az utolsó külügyminiszter, aki a Stöckel-épületben szállott meg, míg gróf Gouchevski idejéveitől alkamával szállódban lakott.

Ö felsége rendelkezése értelmében báró Aehrenthal külügyminiszter és személyeze részére most magban a királyi várbán rendeznek be lakást: ennek helyiségei a vár krisztinavárosi szárnyának második emeletén vannak és remek kiállítás nyitlanak a budai hegyek panorámájára, míg ö felsége lakosztályaiból, melyek tudvalevőleg ketlenek és deinek fekszenek, az egész főváros és a fővárosi Dunaszakasz káprázató képmessze beáthatók.

Bécsi tudóstólk táviratolja: Az osztrák delegátusok Budapeston vasárnap, e hó 23-én délelöl 10 órákor gyűlének össze a megnyitö ülése. Minthogy ö felsége trónbeszédet fog mondani, a delegáció újból meg fog alakulni és ü elnökséget fog választani. Báró Aehrenthal külügyminiszter az exozóban nyitkozni fog Petervárot és Berlinben szerzett kedvezö bejáró ársáról.

Ö felsége már szerdán, e hónap 21-én délután egy órákor utazik Budapestre.

Az első ülésszak berekesztése. Hír szerint a képviselöház első ülésszakát a delegáció ülései után berekesztik, ha adog a jövő évi költségvetést és a már benyújtott törvényjavaslatokat elintézi a Ház. Elöbb az ülésszak berekesztése nem következhetik be, mert a házszabályok szerint az új ülésszakban a bizottságok újra választandók, tehát az előző ülésszakban lefolyt bizottsági tárgyalásokról szóló jelentések nem tűzhetők napirendre.

Gróf Zichy Aladár Bécsben. Bécsből jelentik; gróf Zichy Aladár a király személye körüli miniszter ma delben idekerkezett és a görög királyi tiszteletére ma este 6 órákor rendezendö udvari díszbáletban a magyar kormányt fogja képviselni.

A munkásbiztosítás. A képviselöház munkásügyi bizottsága ma délután 5 órákor Gosswein Sándor elnöke alatt ülést tartott, amelynél folytatva a munkásbiztosításról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A kormány részéről Székely József, Popovics Sándor, Mezősny Béla államtitkár és Bartók József miniszteri tanácsos voltak jelen. Székely József miniszter tanácsos voltak vita után a bizottság végleg lejárta a törvényjavaslat, amely most már a pénzügyi bizottság elé kerül.

Zajos üies a Reichsrathban.

Az osztrák képviselöházban ma ismét olyan zajos és botránysos jelenetek játszódtak le, a melyeknek ebben a törvényhozó testületben egy idő óta napirenden vannak. Ma fejezték be ugyanis a harmadik indítványesoport tárgyalását, amely a kisebbségi autonómia indítványokat foglalja magában. A nemzeti táborban is mindinkább több híve van az autonómia eszmének, de a kisebbségi indítványokat mindazonáltal elvetették és a bizottsági indítványokat elfogadták. Az ekkor erre küldött, hogy megkezdjék a negyedik csoport tárgyalását, mire különösen a csehek padján fúlsiketölő lárma támadt, a mely perczéig tartott. Hogy a nagy lármban az elnököt sem éppen a legkíméletesebb és legfinomabb kifejezésekkel illették, azt mondani sem kell. Részletes tudósításunk a következő:

Bécs, nov. 17. Az osztrák képviselöház mai ülésén a választójogi javaslatok harmadik csoportjának tárgyalása folymán. Romanczok állást foglal az egyes tartományok autonómizálás kibövtése ellen és nemzetiségi autonómiát követel. Daszkyák képviselő kijelenti, hogy a szociálisták, bár addig, amig a tartománygyűlésekre nézve nem lépték életbe az általános választójogi elv, ellene vannak a tartományi autonómia kibövtésének — mndazonáltal a törvény harmadik czikke mellett fognak szavazni, hogy megkönytsék azon pártok feladatát, akik eredetileg a választójogi mellett foglaltak állást. Schuklajó képviselő az autonómia és a tartományi törvényhozás kibövtése mellett foglal állást és párja nevében kijelenti, hogy a bizottsági indítványok mellett szavaz. Utána gróf Sternberg beszélt, aki a választójogi reformját támadva, a tartományi autonómia kibövtését kívánja. Gróf Sternberg ma ismét elemében volt. Mai beszédében azzal tetszelgett magának, hogy ért a külpolitika nagy kérdéseinek és felvállrol bírálta Bilow birodalmi kancellárt. — A herceg azzal ütötte el az ismeretes beavatkozást — mondotta Sternberg — hogy tiltakozott ellene, mert a német birodalom óvakodik ılyesmitől. De ellejeztette Bilow, hogy szökimondó eszására, mikor a magyar válság idejében Bécsben járt, felköszöntöben így szolt: Hívtak — siettem. En mégis azt kiáltom a nemzetek uralkodója felé: — Vilmos, jere hozzánk, hadd lássa a vilög, hogyan kormányoznak másutt! Aztán arról beszélt gróf Sternberg, hogy neveltség, ha az osztrák udvar az anarkistáktól fél. Nincs olyan anarkista, aki bombát vetne Schönbrunnba, mert ez a választó reformjavaslat éppen arra való, hogy az udvari gonosztevés szabadon garázdaalkodhassanak, de — egyebütt. Beszéde végén Beck miniszterelnök ellen fordult Sternberg s gunyoltja, hogy nem éri be azzal, hogy Schönburnnba rabszoltja, Bécsben akar fellépni, hogy a bécsi népnek is rabszoltja lehessen. Steinwender képviselő az autonómia kibövtése ellen foglal állást, mire a vitát berekesztették. Gessmann vezérzsónok kijelenti, hogy a keresztény-szociálisták a választójogi reformj érdekében a bizottsági indítványok mellett szavaznak. Glabinski szintén a bizottsági javaslatok mellett szavaz.

Vas Most indítvány fogadták. Mikor és jelenté csoport t. Choo odakiáltja. — Ez igérte, hogy zárja. Gróf V. pette kifejtett. Erre gyalgára az elsőne jelen, a Fressl és szüve raj jogától. M volletté. A szözlötés tésit ind lenkezék. A cseh r az elnök nyát: sza agrárius elnöki em ből kiált. — Oly Erre gy lárma tar szavát se hallatszta. — Oly — Hye ugy áthal. A foly hangzött érteni. Gr jével böm Közben igyekvne indítványt tek, hogy resztlen s és a pa Szavaink belátja, h vona. Erre O nyozza, sz gadják. A hirdeti ki. A legfö zik ki. Insnbrac terelnek, az rint, az őss legrovidebb legközelebbi utasításokat helytartó m. Starose — A horvó tehát az osz pártiak ism megzavarrá deák, a n félre tudta arra, hogy magossak pilo Ferenc teremőjen érdeklődés érdekeielt. Miatt a Mar maudak Star őst. A fo Frank Vadi leg bastám pártialusok a maszkból gatótt vált ha-ado-parti teren a p Starcsesvic volt az utzo a Pokret sze lenzö csoport kijöttek az e megköszöntöl tömeg erre őss alakabok vert vel őlt, mire az haladópartit tüzés támadt partnak egy levő ház a folytatta a sz beavakozott csevics-parti embert sem. Elölk 10 peliaciók kö nütök fizetes Petrosics k látot nyújtott amelyhez a S laszterreform-határozta, h Lorkovics nyújtott sürgö gyant. Eutan Pe kijelent, hog

Most a szavazás következett. A bizottsági indítványokat 201 szóval 35 ellenében elfogadták.

Mikor az elnök az eredményt kihirdette és jelentette, hogy megkezdik a negyedik csoport tárgyalását.

Choc és **Klofao** képviselők ismétellen odakiáltják az elnöknek:

— Ezt nem engedhetjük! Ön azt ígérte, hogy a szavazás után az ülést bezárja!

Gróf **Vetter** elnök növekvő lármában közölte, hogy ő ilyen ígéretet nem tett. Erre felolvassa a negyedik csoport tárgyalására jelentkezett szónokok névsorát és az elsőnek közölök átadja a szót. Ez nincsen jelen, a második szónok sem, a harmadik, **Fressl** csak radikális, a ki nem volt elkészülve rá, hogy ma beszéljen, elláll a szótól. Minután még két másik szónok távollétét is konstatálják és egy harmadik a szótól eláll, **Gessmann** a vita berekesztését indítványozza. Egyidejűleg **Choc** is jelentkezik, hogy formális indítványt tegyen. A cseh radikálisok óriási lármájában közölte az elnök kijelenti, hogy Gessmann indítványát szavazásra bocsátja. **Küher** csak agrárius rákövörös arccal, dühösen az elnök emelvényéhez rohan és torkaszakadtából kiáltja:

— **Olyan nincs! Gyátlaszt!**

Erre gróf **Sternberg** is felkel, mire olyan lármában támad, hogy a képviselők egymás szavát se hallják. Időnként ilyen kiáltások hallatszanak ki a pokoli hangzavarából:

— **Olyan nincs! Ez disznóság!**

— Ilyen fontos törvényt nem lehet csak úgy átthasználni!

A folyton növekvő lármában a többi elhangzott megjegyzéseket nem lehet megérteni. Gróf **Sternberg** torlának teljes erejével böhömből.

Közben a ház hivatalnokai és az elnök igyekeznek megérteni Gessmannal, hogy indítványa nem helyén való és ezért kérték, hogy vonja vissza az indítványt. A keresztény-szociálisokat izgatottan felhárogatják és a **padfedelükkel dobolva** ordítják: „Szavazni! Szavazni!” Gessmann végre behatja, hogy indítványa helytelen és visszavonja.

Erre **Choc** az ülést bezárását indítványozza, szavaznak és az indítványt elfogadják. Az elnök nagy lármában közölte a hírdeti ki az eredményt.

A legközelebbi ülést hétfő délutánra tűzik ki.

Innsbruckból jelentik, hogy báró **Beck** miniszterének, az Innsbrucker Nachr. értesülése szerint, az összes helytartókat felszólította, hogy a legközelebbi idő alatt jöjjenek Bécsbe, hogy a legközelebbi általános reichsrati választásokra az utasításokat átvegyék. Gróf **Potocki**, galicziai helytartó már Bécsben időzik.

Starcevićek nyugtalanodása.

— A horvát országgyűlés. —

Zágráb, nov. 17.

A horvát országgyűlés ma ülést tartott, tehát az osztrák zsoldban álló Starcević-pártiak ismét azon voltak, hogy a rendet megzavarják. Az utca népének egy töredékét, a melyet a nagy-horvát ábrándoktól félt tudtak vezetni, szintén fölhasználták arra, hogy utcai botránnyokat rendezve támogatassák őket. Az országos ülésben Sapio Ferencnek, a hűmei rezolúció megteremtőjének, nagyszabású beszéde volt az érdeklődés fő tárgya, a ki lelkesen vedelmelt a horvát-magyar barátságát.

Mialatt az ülés folyt, az országgyűlés háza előtt a Mars-terem mindenféle üsz-tüzek támadtak Starcević-párti és baloldali diákok között. A folyosón az a hír terjedt el, hogy a Frank Viadimir Starcević-párti képviselőt tilték bántalmazták. Gyűlöre ekköz képviselőket partállások szent az egyik torló el ejtették, a másikból a szociálisták lassanként annyira izgatottá vált a hangulat a Starcević-párti és baloldali diákok közt, hogy már a Markusteren a próbaverekedésre került a dolog. A Starcević parti diákok csoportja, melyben sok volt az utcai csésés, a képviselőház előtt a Pokret szerkesztésére elő vonult és ott macskazent csoportot. A szerkesztés tagjai közül többen kijöttek az erkélyre és ott gúnyosan meghajolva megköszönték a macskazent. A Starcević-párti tömeg erre követelt kezdett dobálni a szerkesztőség ablakába. A „Pokret” egyik munkatársa revolvert vitt elő és vaktöltéssel többször a tömegre lőtt, mire az eszevesztetlen szelszad. Közben a haladóparti diákok is megkezdtek és nagy összetűzés támadt a két párt között. A Starcević-pártiaknak egy része a szemben levő, épülfelben levő ház állványára szadott s onnét legálalkal folytatta a szerkesztőség bombázását. Erre azán beavatkozt a rendőrség és szekergette a Starcević-párti tömeget, de a zavargók közül egy embert sem tartóztattak le.

Előző 10 órákor megnyitja az ülést. Az interpelláció között **Novak** képviselőnek a tanácskozási bizottság vonatkozó interpellációja. **Petricio** képviselő és társai sürgősségi javaslatot nyújtottak be a választói reformot illetően, melyhez a Starcević-párt által kidöngözött választóreform-tervezet van melkelve. A ház elhatározta, hogy ezt a sürgősségi javaslatot **Lorkovics** képviselőnek ugyanez úton benyújtott sürgősségi javaslatával együtt fogják tárgyalni.

Ezután **Petricio** indokolja indítványát és kijelenti, hogy a Starcević-párt által foglalt az

általános választói jog mellett s így Lorkovics indítványának nincs más célja, mint hogy a választói reformot elodázza. A szónok ezután kész, kidöngözött javaslatot tesz le a reformról a ház asztalára s azon reményekkel el kifejezését, hogy a ház ezt a javaslatot elfogadja és szentesítést vegt a király elé terjeszti.

Rövid szünet után a benyújtott interpellációkat visszavonják, hogy a választói jog vitáit ne szakítsák felbe, mire **Popovics** Dusan szóval fel személyes kérdésben. Kijelenti, hogy ő azt az állást, mintha ő Gyurgyevics, volt tartománygyűlési elnöknek ajánkozott volna, hogy ő kész nemzeti-párti programmal felépni, kénytelen mint régalmat visszautasítani.

Popovics után **Sapio** Ferenc beszélt. Sapio, aki szüzbészedet tartja a horvát országgyűlésen, még a Starcević-pártiak is általános érdeklődéssel hallgatják. Sapio kijelenti, hogy Petricio és Lorkovics indítványának taktikai, szociológiai és politikai momentumai vannak. Az előbbiek illetőleg ő nem akar a Starcević-pártiakkal vitatkozni. Ami azonban a dolog politikai oldalát illeti, hivatkozik a benyújtottakat. Természetesen, hogy a megváltoztatandó a koalíció nem képes megváltoztatni, de a horvát nép szabadelvű választói joga való vágyát el lehet tenni és ezért indítványozza Lorkovics, hogy gyűlések össze az erre vonatkozó anyagot. Az iniciatíva ebben a dologban nem Horvátország, csak arról van szó, hogy a kérdést minden oldalról tanulmányozzák s olyan elábratottat alkossanak, melyet semmi oldalról sem lehet megtagadni. Olyan sok mindenféle kérdés jött bele a választói reformba, hogy egy minden tekintetben igazságos törvény alkotásánál nem lehet elég körültekintéssel eljárni. Ezért hat nem volt üres szót, a mikor Lorkovics azt mondta, hogy az anyagot a legnagyobb gondalattal kell öszeggyűjteni és kísérlezzni. Mi programunkban a választói jog reformjára vonatkozóan is kötelezettséget vállaltunk. De az a célunk, hogy tökéletes javaslatot alkossunk és ezért Lorkovics indítványának elfogadását ajánlom.

Ezután **Bosnyák** Starcević-párti beszélt. A koalíció olyan választói jogot akar alkotni, amelyből a magyaroknak lesz haszna, azoknak a magyaroknak, akik Horvátországban minden, a szabadságra vonatkozó mozgalmat csirjájában elfolták.

Budiszlavjević: Ezt a bécsi politika tette. **Bosnyák**: Lehet, hogy Khuen az osztrák érdekeket szolgálja, de mondandóját a magyarok bizalmi embere volt. (Nagy zú). Közbehatások a koalíció részéről: **Eza Bees** (tette) **Bosnyák** beszédét folytatva fölemlíti, hogy egy Kossuth közelálló magyar lap kijelentette, hogy az általános választói jogot nem szabad a magyarok hátrányára megalkotni.

Ezzel az ülést berekeszték és a legközelebbi ülést az elnök hétfő délutánra tűzi ki.

KÜLFÖLD.

Az irkutski politikai foglyok lazadása. Az irkutski fegyházban lefolyt véres lazáadásról már írtunk. Most annak a mézarsánsnak részletes leírása is megkezdett. Bolin fegyházszervező éppen két felügyelő kíséretében a szokásos ellenőrzést végezte a fegyház jobb oldalán fekvő cselkában, a mikor az egyik közeli zárkából segélykiáltások hangzottak. Állítólag néhány politikai foglyot a felügyelők közül egy tetleg hántalmazott és erre tört ki a segélykiáltás. A segélyhívásra a magánárkia közelében tartózkodó közönséges fegyverek közül 17-en siettek politikai rabtársai segítségére és Bolin fegyházszervezőt, valamint a két felügyelőt legyűrtek, összekötötték és egy magánzárkába tuszkolták. Amde a segélykiáltásokra a börtönőr-egressz több katona futott elő, akik minden előzetes parancs vagy vezénylés nélkül sortírték adták. Hét politikai rab és négy fegyveres azonnal meghalt, négy politikai rab és egy közönséges fogoly pedig súlyosan megsebesült. Súlyosan megsebesült meg egy felügyelő és maga Bolin igazgató is, az utóbbi olyan súlyosan, hogy sebélhe nem sokára belehalt. A halottak között ott találtak **Feinberg**, **Liebmann**, **Rybin**, **Solovjin** és **Woinovics** volt diákokat is. Míg ezek a véres jelenetek lejátszódtak, sok fogoly menekülni próbált, de az őrség elfogta őket. Nyolc politikai rabnak azonban mégis sikerült elmenekünie. A fegyházat azonnal tüzeresapatok vették körül s a helyszínen megelente **Reinnekamp** tabornok nyomban megindította a vizsgálót, melynek következtében eddig harmincz személyt szorgáltattak át a hadi törvényszéknek. Ezeknek nagy részét ki fogják végezni.

Trepov elűlést. A „Vorwärts” jelentése szerint minütan közölték a czárral, hogy Trepov tabornok emlékiratainak egy része hivatalan kezebe jutott, a czár magánpenztárából nagy összeget engedélyezett arra a czérra, hogy a kezirát, mely már egy könyvkereskedő kezében van, megvásárolják. Vajjon mitől fé a czár? Trepov csak elég hü emberek volt.

A francia kormány és a szociálisták. A francia független szociálista képviselők az ugynevezett parlamentári szociálisták part tagjai tegnap Párisban párttagjaik **Briand** és **Viviani** miniszterek tiszteletére lakomát rendeztek, amelyn Milerand miniszter is megjelent. Milerand beszédet mondott, amelyben gratulált **Brand** miniszternek a szavazásról törvényhez. Bar e törvény tulajdonképen nem szociálista jellegű, megis királó köztársasági és nemzeti min. Szócnok kiemelte, hogy a szociálisták a párt első alkalommal ünnepelehetik két tagját, kik a kormány tagjai és hogy most már tagadhatatlan az a régió vitás kérdés, vajjon a szociálisták részt vehetnek-e kormányásban. A parlamentári szociálista csoport tagjai kétségteleen támogatni fogják a minisztereket. B. szede végén **Milerand**, ki eddig pártunkivül volt, formálisan belepett a parlamentári szociálista csoportba.

Dr. Gyürky Ödön elült.

— Saját munkatársunktól. —

A fővárosi társasokéiben és a katolikus egyházi életben már régebb idő óta nagy szerepet játszott **Dr. Gyürky Ödön**, aki ma nyomtalanul eltűnt Rökk-Szilárd utcazi lakásáról.

Hátrahagyott leveléből, amelyet **Dr. Csillag** Bóni fővárosi ügyvédhez intézett, arra lehet következtetni, hogy **Dr. Gyürky Ödön öngyilkosságot** követett el. Nevét abból az időből ismerték országsszerte, amikor a Katolikus Szövetség titkári teendőit végezte s a szövetségi propaganda élén állott. Eltűnése éppen azért szenzációs s most már kétségtelen, hogy anyagi zavarok miatt volt kénytelen eltűnni. Ezek a zavarok egyes gazdaemberek megkörosításával vannak összefüggésben, akik éppen arra készütek, hogy ellene sikkasztás miatt feljelentést tegyenek s az erkölcsi szégyen elől menekülj valójában nem akadt nyomára. A rendőrségnek eddig még nem akadt nyomára, de a nyomozás széles irányban folyik és már országos körzésekben is elrendeltek.

Edgigi szereplése.

Dr. Gyürky Ödön évekket ezelőtt a Katolikus Egyesületek Országos szövetségének titkára és az Újlip főszekretője volt. Ebben az időben a neve sürűn szerepelt a katolikus egyházi ügyekben és egyik zászlóvivője volt a katolicizmusnak. Nagyképességű, kiváló energiájú ember volt, akitől sokat reméltek és akit nagy jövőt jósoltak. Gyürky volt egyik legtehetősebb híve a magyarországi keresztény szociáldemokráciának, amelyet **Prohászka Ottokár** püspöktől és **Giesswein Sándor** képviselővel alapított.

A szövetségétől és az Új Lip szerkesztőségétől meg kellett válna, mert a szövetség 40.000 koronával nem tudott elszámozni. A szövetség nem tett ellene feljelentést, mert méltányolta a katolikus egyháznak tett nagy szolgálatait. Amikor a szövetségtől megvált, a Molnár-utca 13. száma alatt közvetítő irodát nyitott, amelynek katolikus körök és egyetlek közvetítő irodájának számított. Etlől kezdve Gyürky gépek, gazdasági eszközök és gabona adas-vetelét közvetítette. A hangulatos cam, Gyürky mulja hamarosan népszerűvé tették irodáját és főleg a vidéki plébánosok bizták meg gabonák értékesítésével. Az irodának nagy forgalma volt, az utóbbi hetekben különös dolgok történtek az irodában. Felek, ügyvédek keresték fel Gyürkyt és az értékesítésre nélt átadott gabonák árát követelték.

Elszámolás előtt.

Dr. Gyürky Ödön a folytonos zaklá áára határidőt adott s akkorára az elszámolást megígérte. Három nappal ezelőtt megjelent Gyürkynek **Dr. Csillag** Bóni ügyvéd és közölte vele, hogy egy vidéki plébános megbízta, hogy több ezer korona követelést Gyürkynek hárítsa be, ha pedig Gyürky nem akarja fizetni, tegyen feljelentést sikkasztás címén ellene. Gyürky végül eljárt az ügyvéd szavát, majd eszegetően válaszolta:

— Fizetni akarok, de nem tudok.

— Hat legyen valamit sürgősen, hogy a veszedelmet elhárítsa magáról — tanácsolta az ügyvéd.

Gyürky tételődve járt fel és alá a szobájában és egyre hangoztatta:

— Mit tegyek? Mit tegyek?

Az ügyvéd ekkor azt ajánlotta, hogy forduljon valamelyik rokonához segítségért.

— Van egy batyam — mondotta Gyürky — de sürgősen hozzáfordulni.

— Hat haalmazon fel engem arra, hogy közöljem vele az ön iradóját.

— Nem, nem. Semmiesetre sem hatalmazom fel erre. Hanem adjon moratóriumot 16-ig és én ügykezzem rendezni az ügyemet.

Dr. Csillag ekkor így szót Gyürkyhez:

— Igyekeznek barmily csekély összeggel törlesztani tartozását. Ezzel leg-lább azt fogja bebizonyítani, hogy szándékban van rendezni az ügyet. Evaron 16-án az iradóban és ha eljön, rendezen van mind. De ha nem jönne el, kénytelen volnék én felkeresni önt. Ez pedig veszedelmet jelent önr, mert evgre is képviselőnek kell ügyfelem érdekeit.

Ezzel elváltak. A tegnapi hatánapon Gyürky nem jelent meg az ügyvédnél, hanem levelét írta. A levél, a melyet az ügyvéd dalban kapott meg, szószentint így hangzott:

Nagy ágos Uram! Egy hosszú éjszaka kínos óráimál töpregem meggyőződem szavai igazságaról. Itt gyors rendelkezésre van szükség. A dolognak három része van. Először, anyagi és személyi. A személyi részt én elvegeztem. A szabad természet ölem nygek az ön iradomhoz. Ist-nemhez. A sr szederőt háias köszönet mond dr. Gyürky Ödön.

Az ügyvéd a levél vétele után a rendőrségre sietett, ahol bejelentette az esetet.

Mindenütt keresik.

Ma reggel detektívek pártak Gyürky Rökk-Szilárd-utcazi lakásán. Ott azt mondták, hogy Gyürky már napok óta nem volt odahaza. A detektívek ellenére az eltűnt Molnár-utcazi irodájában is. Az iroda zárva volt, fel y totak, de úresen találtak. Gyürky tegnap meg jart az irodájában s déltan bavitott on an. A lepedőházban tákozott vele **Kizel** Ferencné házfelügyelő. Gyürky egy üveget vitt a kezében, melyen s-megreg felrás volt.

— Látja ezt az üveget — mondotta szomoruan — ez az én crvosságom. Szabadjegye a másylágra.

Azál elávozott és azóta nem látta senki. Valószínű, hogy öngyilkosságot követett el. **Dr. Csillaghoz** írott leveléből is erre lehet következtetni. De az sem lehetetlen, hogy a meg-tévedett ember Amerika felé vette az útját.

Ma még nem lehet megállapítani, hogy mekkora összeg erejéig károsította meg az üzletfeleit. Minután feljelentést nem adtak be ellene. Gyürky Ödön 43 éves, nőlen, alacsony termetű, arca hosszú, haja gesztenyebarna, kis oldalzakállal visel és alig észrevehetően bíceg. Se kutyas, se iszások nem volt, az utóbbi időben sokat betegeskedett s az idegaj jelei mutatkoztak rajta.

A rendőrség szorgosan nyomoz az eltűnt Gyürky után, aki még nem hagyhatta el Budapestet, mert az ös és hajó- és vasuti állomások detektívek kézik. Gyürky napok óta foglalkozott a szökes gondolattal, mert az összes begyűlt pénzeket egy eszmőba gyűjtötte, még azokat is, amiket szabályszerűleg azonnal továbbítani kellett volna. Ilyenformán 15-20.000 koronát gyűjtött össze, ezzel szökölt meg. A sikkasztott pénz szerelmi viszonyaira költötte, egy Magyar Színházi kóristalányra három hónap alatt mintegy 30 ezer koronát pazarolt. Gyürkynek van egy testvérátja, aki mintegy 280-290.000 koronát érő vagyannal rendelkezik, ez és egy katolikus érsek már is tárgyalásokat kezdek szíránt, hogy a karosultakat kárpótják.

UJDONSÁGOK.

— **A király Budapesten.** A király szerdán, e hó 17-én, d. u. öt órákor érkezik meg a nyugati pályaudvaron Budapestre.

— **Nemzeti karácsony.** Az országos Ipar-egyesület a következő kérelmet intézi a magyar közelegh: Minden esztendőben, mikor közönséges a karácsony, felszólunk keretni a hazafias magyar közönséget kőr szavunkkal: csak magyar iparczékkel vásároljon ajándékát. A szeretet ünnepe fogadjá tevékeny szeretetbe a magyar ipart, adja szeretteinek ajándékát azt, a mi a magyar szívek legkedvesebb lehet: a magyar élme, magyar kők, magyar munka termékeit. Ezt a mindenesztendő kérelmünket ezáden is ajánljuk bizalommal minden magyar ember figyelmébe. A karácsonyi vásár meg nem kezdődött meg, de nemskára megindul. Azért lépünk figyelmeltető és kőr szavunkkal a nyilvánosság elé mar most, hogy kellő ideje legyen mindenkinek felkészülni a nemzeti karácsonyra. A vásároknak: hogy jóidre rendezjen magának olyan karácsonyi ajándékokat, a melyet a magyar ipar produkált tud, vagy válaszson olyat, a mit készen kaphat itthon. Az iparosnak: hogy a nagyobb számmal rendelésnek eleget tehessen. A kereskedőnek: hogy kellő időben beszerelhesse a kellő válatéket a magyar iparczékakból. A nemzeti érzelnek nem lehet sebb és hasznosabb nyilvánulása, mint a magyar munka pártolása. Erre nines sebb alkalom, mint a szeretet ünnepe, a melyen ajándékokat kedveskedünk szeretettelének. A szeretet adójából káppa meg jogos részt a magyar ipar is, a mely annyira érdemes és annyira részórtal szerető istápolásunkra. Adjunk karácsonyi ajándékokat a magyar iparnek is! A magyar karácsony legyen az idén valóságos nemzeti karácsony!

— **A szerb trónörökös.** Mai számunkban megírtuk, milyen hírek keringenek a szerb trónörökös emlebeli állapotáról. A szerb külügyminiszteri sajtóudra a híreket vonatkozólag a következő czíftalattal publikálta: „Mindaz, ami a lapokban a bécsi „Zeit” nyomán megjelent, nem egyéb, mint alapatlan rágalom és az osztrák sajtó rosszakaratú kóhalmója. György trónörökös teljesen egészséges. Semmi baja nines. Tegnap déltan kiköcsözött hadsegéde kíséretében, este pedig résztvett az udvari estélyen. Így tehát magától elesik a hozzáfűzőt azon kommentár, hogy az udvarnál támadkoszias folyik a trónörökös rendének megváltoztatásáról. Az egész rémzene azon osztrák lapudósítók agyában fogamzott meg, akiket a szerb kormány kénytelen volt Belgradból kiutasítani, mert napról-napra a szerb kormány, nemzetet és királyi udvart kompromittáló valótlan híreszteléseket bocsátottak lapjaik után a világra.”

Ez a dementi nem fejezte le a hirdadókat. Ma ismét érkeztek Belgradból jelentések, a melyek a trónörökös állapotát rajzolják meg. Az egyik szerint György trónörökös már két év óta szokatlan viselkedése miatt nagy gondot okoz királyi apjának. Egy zabólatán, vad természetet és a fiatalbemb, parcsivala rosszakarattal és ravaszúggal. Peter király több ízben sajátkezűleg a legerékenyebb büntetést mente züllött fiára, anélkül, hogy használt volna. Tavaly a trónörökös nevelőjének, egy nyugalmazott francia őrmagnak egy tentás üveget vágott feléhez, az azt az apa becsukatta, de a fiu feltörte az ajtóat és a legvadabb orgákkal csapta a városban. Vákmegő szerelmi kalandokba bocsátkozott. Egyszer egy szinesátt, egy szerb diploma tavá volt feleségét, erővel kellett a városból elatvolítani, hogy a botránnyak veget vethessenek. Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy a trónörökös fejtent a konak padlására, a hol Obrenovics Miklós és Mi-

lán képeire bukkant. Mindkét képen kifúrta a szemeket. Egy ízben a topesideri állatkerből kihöcskötött egy özet, a kutyákat az özre uszitotta és nem nyugodott addig, míg a szelid állat holtan össze nem rogyott. Máskor megint egyik kutyáját hosszú időn keresztül apportrozta és midőn a kutya már elfáradt s nem akart engedelmeskedni, a kutyát katonái által verembe ásatta úgy, hogy csak a feje látszott ki. Azután agyonlőtte a kutyát. Egy későbbi belgrádi tanyiról jelenti: A trónörökös állapotáról elterjedt hírek arra vezethetők vissza, hogy a múlt héten ikogitóban itt időzött egy híres orosz pszichiáter és megvizsgálta a trónörökösét. A trónörökös kicsapongásait patológiacze fogják fel.

Látogatás az aszódi javítóintézetben.

Polányi Géza igazságügyminiszter **Günther Antal** államtitkár kíséretében ma délelőt a 8 óra 35 perczkor induló vonattal Aszódra utazott, hogy az ottani állami javítóintézetet meketekesse. Pontban 10 órákor érkezett meg a vonat Aszódra, a zászlókkal feládsított állomásra, ahol a minisztert több szára nagy ember tömeg várta. Nadudvary István, aszódi községi bíró, üdvözölte a minisztert, aki szívesen szavakban válaszolt. Ezután a miniszter kíséretével és a jelenlévők által körtve gyalog az állomás szomszédságában levő javítóintézetbe ment, amelyet részletesen meketekintett. Polányi Géza igazságügyminiszter az intézetben tapasztaltak alapján elhatározta, hogy mindenekelőtt teljesen eltírli a rosszüzűtetést, a mely sok visszaesésre adhat alkalmat. Hy érte-mében utasította azonnal az aszódi intézet igazgatóját és hasonló utasításokat ad a többi javítóintézetek igazgatóinak is. Előzőtől tovább az igazságügyminiszter az újonczokra nézve a magánvezetés alkalmazását. A mai rendszer szerint a növedékek, melől a kísérleti családok osztalmának be, magánzárkában őrzikbeik, ahol csakis a hivatalos szendélyzetet elírkeztetik. Ezt az intézkedést Polányi Géza igazságügyminiszter halálján kívül helyezett és elrendelte, hogy az újonczok ezentúl egyenesen a kísérleti családok osztálszának be és onnan kerüljenek az egyesek tehetségeinek és egyéni hajlamának alapul vételével az egyes szakmalyokba. Chabis legyelmű büntetéséket maradj ezután a magánzárka. Polányi Géza igazságügyminiszter kíséretével a déltán 5 óra 25 perczkor induló személyvonattal utazott el Aszódról és este 7 órákor érkezett vissza Budapestre.

— **Képviselők afférje.** Stein, az osztrák Reichsrath képviselője azzal valódtta Ploj kollégáit, hogy leányát megromította. Ploj megzárkából Spincic és dr. Vousek képviselők tegnap fökeresték Stein és megkerdezték tőle, hajlandó-e Ploj udvari tanácsos ellen hangzótított vadját egy különböző párti képviselőköl alkottott becsület-bróság elé terjeszteni s magát e bíróság döntésének alávetni. Stein képviselő ezt ke-reken visszautasította. Ploj megjelöltje ezöl jegyzőkönyvet vettek föl s átadák azt felüknek.

— **A postások mozgalma.** A postások helyzetüknek megbeszélése és javítása czéljából legközelebb országos kongresszust szándékoznak tartani. Ennek a kongresszusnak előkészítő bizottsága Földessy János postai felügyelő vezetése mellett ma tszeteiget **Saterényi József** államtitkárnál, bejelentve a kongresszus megtartását és egyezs-mind felsorolva azokat a kérdéseket, melyek őket a kongresszus megtartására bírják. Ezek pedig: a külön szolgálati pragmatika, külön fizetésrendezési törvény, külön szolgálati idő megá-lapítása és részletek. Saterényi József államtitkár a küldöttséget igen szívesen fogadja és hosszabb beszédben behatóan kifejtette a kormány álláspontját a szóban forgó kérdésekre nézve. Biztosította a küldöttséget, hogy a postás-e távirtdiszemélyzetnek sorsa javítását czélzó mozgalommal úgy ó, mint a kereskedelmi miniszter a legteljesebb mértékben méltányolja és rokonszenves figyelmével kíséri azt. A kongresszus t-riását azonban feleslegesnek tartja, mert a kormány ugyis ismeri mar az összes gravamemet és kívánságokat s a lehetőség szerint lelki-isereléken teljesíteni is fogja. A jövő evre már sokat tesz a kormány és szűkezzessze tenni fog még többet. A státuszrendezést folytatja, a rész-jualtékok, a szolgálati pragmatika és a szolgálati idő tekmetében közmegelegelőre fog intézkedni. De azt a kívánságot, hogy a posta és távirat részére külön státus és külön fizetésrendezés legyen, teljesíthetőnek nem tartja. Kéri a személyzetet, hogy ne fan omok után fussanak, hanem bizzanak a kormány és a törvényhozás jóakarátában. A küldöttség tudomásul véve az államtitkár választát, eltávozott.

— **Pronay Dezso szerkepe.** Megírtuk, hogy Pestvármegye **Pronay Dezso** báró arczképét megfestette. Az ünnepes telelelés e hó 26-án deli tizenkét órákor lesz. Ugyanaznap deli egy órákor a Hungaria-szállóban társas-ebédel rendeznek.

— **A Budapesti Sakk-kör versenye.** Mint már ismertettük, a fővárosi sakkkört felállítására érdekében a Budapesti Sakk-kör nagyszabású versenyt tűzött ki, mely az ismertelt program szerint e hó 15-én, csütörtökön meg is kezdődött. A versenyen a következő tizenhat játékos vesz részt: **Arony István**, **Balázs Mór**, **Balla Zoltán**, **Bárász Zsigmond**, **Denes Lajos**, **Erdey Aladár**, **Förgács Leó**, **Gajdos János**, **Gross**

MOLL-féle SOSBORSZESZ legjobb fájdalomcsillapító heoldzódtes e az, külsvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólom-mal zárt (plombirt) üvegokban 1 koroná 50 filléért kapható. MOLL-készítmény kérendő Fő-széküldés. MOLL A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. szám. Vidéki megrendések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni

MOLL-féle SEIDLITZ-por telú mulhatatlan haziszer mindama gyomorhajoknál, melyekből a rossz emésztés és zökrekedés szozott keletkezik. A gyógyszerárak an MOLL-készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 koroná. Fő-széküldés. MOLL A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. szám. Vidéki megrendések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni

KISS
szerencsége
NAGY!

KISS szerencsége NAGY!

KISS
szerencsége
NAGY!

A XIX. magyar királyi szab. osztályosorsjáték I. osztályának huzása
csütörtök és pénteken, 22. és 23-án lesz.

Elhatározása, hogy sorsjegyét hol vegye meg, nem fog nehe-
zére esni, ha sorsjegy-vásárlásnak célját, a „szerencsét“ keresi.
A szerencsét pedig legkönnyebben megtalálja a KISS bankházá-
ban, mert

 Kiss szerencsége **Nagy!**

Már háromszor nyerték a KISS bank-
ház szerencsés vevői a **600.000** koronás nagy
jutalom-nyereményt,
mert

 Kiss szerencsége **Nagy!**

A KISS-féle bankház az, amely **rendesen megszakitás nél-
kül** minden egyes huzás után azonnal közölteti a nagyobb buda-
pesti lapokban a t. vevőinek jutott nyereményeket, hogy ily mó-
don a **közönség maga** alkosson véleményt arról, hogy a sze-
rencse tényleg hol van és hogy meggyőződhessek, miszerint

 Kiss szerencsége **Nagy!**

Azon t. vevőinket, kiknek czimeit nem tudjuk, ezuton kérjük, hogy eddigi
sorsjegy-számaikat bankházunkban azonnal átvenni sziveskedjenek, különben a
nagy kereslet következtében ezek fölött is rendelkezünk kell.
Siessen mindenki a KISS-bankházban szerencseszámot venni, mert

 Kiss szerencsége **Nagy!**

A sorsjegyek árai: Egy nyolczad — K 1.50 | Egy fél — — — K 6.—
Egy negyed — — — K 3.— | Egy egész — — — K 12.—

 Huzás már csütörtökön 22-én kezdődik.

 Tuloldali hirdetésünket különösen figyelmebe ajánljuk a n. é. közönségnek és az ott közölt szerencseszámokból
a kiválasztottat kérjük azonnal megrendelni és pedig a legegyszerűbb módon, **postautalvánnyal.**

KISS KÁROLY és Társa

magyar királyi szabad. osztályosorsjáték főelárusítója. — Hazánk legnépszerűbb és legkedveltebb bankháza.

KISS
szerencsége
NAGY!

Központ:
IV., Kossuth Lajos-utca 13.
Telefon 436.

KISS szerencsége **NAGY!**

Fiókok:
VI., Váci-körút 5. sz.
VII., Erzsébet-körút 22.

KISS
szerencsége
NAGY!

Kiss szerencsésje Nagy!

KISS szerencsésje NAGY

Kiss szerencsésje Nagy!

A XIX. magyar királyi szab. osztálysorsjáték I. osztályának huzása

22. és 23-án

már csütörtökön és pénteken lesz.

Siessen tehát nálunk az itt közölt névsorban levő saját vagy családtagjának a neve melletti szerencseszámot megvenni, - mely csakis

Kiss Károly és Társa

bankházában, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13. sz. alatt kapható mert

KISS szerencsésje NAGY!

Table with 10 columns of names and numbers, listing participants in the lottery draw.

A szives megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kívánt szám időközben el ne adassék.

Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már háromszor a jutalmat 600.000 koronát - 1,800 000 és legn gyobb 400.000 koronát - 400.000

Összesen 4 sorsjegyre 2.200.000 koronát igen tisztelt vevőinknek kifizetni. Kiss Károly és Társa

Több ezer fél nyert a most lefolyt KISS-nél. Minden egyes huzás után közléstesszük a nagyobb hirdalpokban a náunk nyert sorsjegyek jegy-ékét úgy, hogy mindenki könnyen meggyőződhetik, miszerint igen tisztelt vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

Kiss bankházában, mert KISS szerencsésje NAGY Központ: Kossuth Lajos-utca 13. sz. Fióközletek: Erzsébet-kö-ut 22. Váci körut 5.

A XIX. sorsjáték I. osztályának huzása már csütörtökön lesz.

MEGRENDELÉS. KISS KÁROLY és Társa bankháza

Sziveskedjék nekem a XIX. sorsjáték I. osztályára a ... sorsjegyet, hivatalos tervet és huzás után hivatalos nyereményjegyzéket küldeni.

Pontos cím: Név: Lakhely, utca, házszám; Utolsó posta (megve)

Az I. osztályú sorsjegyek árai: Egy nyolczad 1,50 K Egy negyed 3.- Egy fél 6.- Egy egész 12.-

Kiss szerencsésje Nagy!

Kiss szerencsésje Nagy!

Még eg Holnap kivüli üggyében, sikerült a legellenfél támad, po az érdekel hoisza a n dott, hogy ságának h hinni a tar magát an kor módju értük. Együttal a tanítók t lekedni. L mar konkri szót ekké Ennek a egyes rész jöhiszemü javaslat ka hó koronát fájára, min vegleges millió a E szerint a tanítók ren jelentékeny Ezek ny á röviden évi népokta 300 forintra minimumát vény a hus egy évtized mitök sereg ban követel nak elismer kivételevel, jo példavai azezt iskol emelésről. fordultak, a a diplomát ismerest. Az állam Trefort az teves gyilt talos tanító nem adott. Gróf Csáfi fedezte, am hogy az 300 forintos községi isko amiből azt csátotta az kezeti tanít is lehet a k on segite számba kell nem tit meg tókon hogya teni. Az előkés zal lepte me a 300 forintra venybe fogl tók részre. tés után a telezve volta a törvénybe megadják. Tett azoni kezdődik er azoknak a t iskolafeltartó kiegészítheti. lat tárgyalást bizottsága ké

Vasárnap, november 18.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK

Vasárnap, november 18.

VIGSZÍNHÁZ.

Rákóczi fia.

Történelmi színmű 3 felvonásban, írta R. de Vigny. Zenejét részben szerette, részben összeállította Kún László.

A lovag ur.

Kredeti vitézkék 3 felvonásban. Írta Csoró Hugó.

Godowszky

Lipót egyetlen zongoraestélye.

Reggelyek kizárólag Méry Bélánál Andrassy-ut 12 sz.

Pénteken, november 30-án a Royalteremben

Heinemann

Sándor egyetlen dalestélye.

Közreműködő Jónás Ella zongoraművésznő. Jegyek kizárólag Méry Bélánál Andrassy-ut 12.

Pénteken, nov. 23-án a Royalteremben a

Brüsszeli

vonósnyegyes I. kamaraestélye.

Jegyek kizárólag Méry Bélánál Andrassy-ut 12. sz.

Fészek

vendéglő és borozó

VII., Akácfa-u. 7 sz. (Bohém-tanya).

Este 6 órától reggel 8 óráig: Jézies meleg és hideg konyha, valamint terdyei és szepesi különlegességek, különféle levelek. Jó bor és frissen csapolt udvari sör. — Késtkényi Egr. Illés Ádár teljes zenekarival.

Chambre-separé és külön fészek.

TÁTRA MULATÓ

VII., Király utca 77.

Főváros legelőbb legszébb családi variété mulatóhelye. Ma és mindennap a szenzációs, 25 attrakcióból álló, 6 zli műsor.

BONTES TRIO, előadók ének és táncos-tró. BROTHER, BAYER, relikvidék GRITHE FOLGREF, átváltás művésznő. FRANZI MIRANDA Graeben humorista jutalomjátékos. DORA PETERSEN, Hamburgban jutalomjátékos. PROSPERE REVERE zeneművész, ELLY CLAIR excentrikus. KATHE LENZ, szobret BODROGI JÓZSEF grotesk-komikus. SCHMIED humorista THOLD humorista és az előadók fényes színtársulat.

Pályók Fantasztikus helyek. Kezdet 8 órákor. Előszűletben. P. emlere a Maison Utimóben. Budapesti erkölcsép Schmed B-től.

HOTEL VIKTORIA

BECS. IV., Favoritenstrasse 11. BECS.

Telefonszám 798. — Villamos világítás.

Köztul vasút állomása. Közelítés minden irányban.

Kedvelt családi szálloda, jelentékeny konyha, kiváló gondos tisztaság és előzékeny kiszolgálás, mérsékelt árakkal. Magyarvendéglő pompás konyhával. Fűrdők a házban. Lift: Viágítás és kizsrgálás nem számítattas.

Hagen József szálloda-tulajdonos Károly Ferdinánd főherceg és Maria erzia főhercegné szomszédai szállóját.

Színházak műsora.

Table with columns: M. kir. Operaház, Nemzeti színház, Vigaszínház, Király színház, Népszínház, Magyar színház, Uránia. Rows: Hétfő, Kedd, Szerda, Csütörtök, Péntek, Szombat, Vasárnap.

EGYETÉRTÉS

PONGYOLÁK legszébb kiviteiben frt 3.50. angol aljak. Bluz-különlegességek legnagyobb választékban. RUSZNYÁK DAVID Budapest, Király-utca 21.

Fontos a takarmányozás terén a Tatter aliban munkákban mutatott. KUKORICZASZÁR-TÉPŐSZERKEZET. Ásványi szabadalma.

Toch Manó a any, ezüst-műves és ékszerész. Sajat készítettű aran-, ezüst- és ékszerárak. Budapest, IV., Városház-utca 10.

RADÓ és FORGO uri- és nőidivat és fehérnemű-üzlet. József-körút 21. sz. alatt.

HUNNIA fényképezési műterem, Budapest, Király körút 6. sz. 6 fénykép 1 frt. 50. Berletképek 10 percz alatt.

EFFEKT parket-fénymáz. 1/2 kilos doboz 130 korona. Kapható kizárólag: LUX MIHÁLY drogériájában.

Uj! Olvasd! Uj! Vállalatunknál bárki: pénzkölcsön vagy bármily adásvételi ügyben egy vagyont takaríthat meg költségekben azáltal, ha mellette mashoz fordul, tőünk felvilágosítást kér, felhívására képviselőnk bárkora saját költségekre elküldjük és ez még senkit sem kötelez.

Amerikai rendszerű Hygienikus Központi Légfűtés egy-családos házak, villák, iroda- és üzlethehelyiségek, templomok stb. számára. Hoffmann Miklós magánmérnök Budapest, VI., Teréz-körút 35. TELEFON 96-96

Szilágyi-féle betéti társaság BUDAPEST, Központi iroda: VII., Károly-körút 3 II. em. 33/E (Dohány utca-sarok) (v. árszépíyeg) Munkatársak díjaztatnak.

Aki elegáns ruhát akar viselni, tegyen egy próbát rendezési. CSEH L. férfi szabó üzletében legfinomabb hárta és angol szövetekből rendezéskészítésre is. Budapest, Párisi-utca 3.

KARSAI FERI NŐI KALAP KÜLÖNLEGESSEGEK DIVATTERMÉ Budapest, Párisi-utca 3. Ajánlja dusan felszerelt raktárát eredeti párisi, francia és angol kalapkülönlegességeit.

GIMBALOM KEDVELEK MELLETT BÁRHOL IS VENNENEK KERJENEK ANGYEZENET VARGA ÁRPAD HANGSZER GYÁRSTOL MAKÓ

Nagy Bajor Söröcsarnokot VII., Király-utca 47 szám alatt? Ahol előbb 4 tal és 1 25 krajczárért kapható, s amely napi váltásos és a következő 5 óráig 10 pengy 1 levon, 1 marhabu, 1 főzékelt feltehető egy 10 pengy 10 pengyrel mindössen csak 25 kr előadással nézők részére. A söröcsarnokot minden hétfőn, pénteken és szombán 10 órakor nyitják meg. A söröcsarnokot minden hétfőn, pénteken és szombán 10 órakor nyitják meg.

Részletfizetésre Budapest legnagyobb ruház hiteltisztítási és ruházati üzlet. Színrajz, tapéta és fűtőszerszámok, szövet és csipke-függönyök, plüsch és selym ruhák, saját készítésű ruhák és a legújabb divat ruhák, a legújabb divat ruhák, a legújabb divat ruhák.

Babymira krém. Törvényesen védve. A legelőbbes, leghatékonyabb és legfinomabb krém a gyermek bőrének. Szépség és egészség. A legelőbbes, leghatékonyabb és legfinomabb krém a gyermek bőrének.

Abbazia RUDOVICS-szálló. Abbazia legszébb pontján, kilátással a tengerre. A magyarok kedvenc gyülekező-helye. Magyarok kiszolgálás és étkezés.

A világ legjobb zongorái. mint BÜSENDORFER, EHRCAL, BECHSTEIN, GAVEAU (Páris) legelőbbesban vásárolhatók. KERESZTÉLY hírneves zongora-teremben Budapest, Váci-körút 21. Olcsó berlet!

Schmidt M. szobrász, nyergek és borbélyok. Budapest, Károlyi-utca 22. szám. Saját gyártású lozserákhoz nyergek mindenféle anyagból készítenek. Kéz- és láb-nyergek, pórázok, szerszámok, stb. Kéz- és láb-nyergek, pórázok, szerszámok, stb.

Riviera Buffet. Hajós-u. 5. sz. az Opera mellett. Női kiszolgálás. Kedélyes szórakoztató. Polgári árak.

TARJÁN A. angol posztóáruház. Budapest, V., József-tér 2. Valódi angol áruháza. Valódi angol áruháza. Valódi angol áruháza.

ZÉRO Szab. higiénikus klozetvatta. Minden tisztaságot szerető embernek feltétlenül szükséges a "ZÉRO" klozetvatta. Szab. higiénikus klozetvatta.

Ifj. Hölzel J. Saját készítményű női, férfi és gyermekcipő raktára. Budapest IV., Koröndherceg-utca 9. Képes árnyék és színtervezés.

Szájpadlás nélküli légszivókamrás fogcsorok. A modern fogtechnikai legelőbbes vívmánya. Teljesen funkcionális, kényelmes, egyszerűen kezelhető, és nagyon szép. Szájpadlás nélküli légszivókamrás fogcsorok.

Harmonium, mert már most is a legelőbbes korszakot megélték. A harmoniumok legelőbbesje az Aeol-Harmonium, melynek egyedülálló képessége az előnyös és színes hangszínteremtés. Aeol-Harmonium, mert már most is a legelőbbes korszakot megélték.

Abbazia RUDOVICS-szálló. Abbazia legszébb pontján, kilátással a tengerre. A magyarok kedvenc gyülekező-helye. Magyarok kiszolgálás és étkezés.

A világ legjobb zongorái. mint BÜSENDORFER, EHRCAL, BECHSTEIN, GAVEAU (Páris) legelőbbesban vásárolhatók. KERESZTÉLY hírneves zongora-teremben Budapest, Váci-körút 21. Olcsó berlet!

Schmidt M. szobrász, nyergek és borbélyok. Budapest, Károlyi-utca 22. szám. Saját gyártású lozserákhoz nyergek mindenféle anyagból készítenek. Kéz- és láb-nyergek, pórázok, szerszámok, stb. Kéz- és láb-nyergek, pórázok, szerszámok, stb.

A LEGIGAZABB MOTTO: BENKŐ SORSJEGYEBANKÓ!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

1/8 K 1.50

1/4 K 3.-

1/2 K 6.-

1 K 12.-

Benkő Bank Budapest VI. Andrásy ut 60.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései.
1906. november 17.

A) Árutőzsde.

I. Gabonafélék. — Árak készpénzben 100 kilogrammonként.

a) Készárú.

A minőségi súly nevelőmentes és kilogrammban		76	77	78	79	80	81
Tiszvári 6	—	14.45	14.45	14.45	14.45	14.45	14.45
Fővárosi 6	—	14.10	14.10	14.10	14.10	14.10	14.10
Pestvárosi 6	—	14.25	14.25	14.25	14.25	14.25	14.25
Budapesti 6	—	14.15	14.15	14.15	14.15	14.15	14.15
Békési 6	—	14.15	14.15	14.15	14.15	14.15	14.15

Szarmazás, nem és minőség	Arfolyam	
	kor-101	kor-102
ROZS uj	12.70	12.80
RPA	12.50	12.70
KÖLES	12.10	12.40
ZAB	14.20	14.80
TENGERI	13.80	13.70
BÉPCZE	10.50	11.10

II. Különféle termények (készárú).

Szarmazás, nem és minőség	Arfolyam	
	kor-101	kor-102
Ingeny horde 100 kilogrammonként	111	112
100 kilogrammonként	111	112
HEREMAG	111	112

B) Értéktőzsde.

ERTEKPAPIROK	Utolsó ár	ERTEKPAPIROK	Utolsó ár
kor-101	kor-102	kor-101	kor-102
Az I-IV. oszt. jegy, értékpap. arányában	100	100	100
100 kor-101 értékű, ha kor-102 a 100	100	100	100
100 kor-102 értékű, ha kor-101 a 100	100	100	100
100 kor-103 értékű, ha kor-101 a 100	100	100	100
100 kor-104 értékű, ha kor-101 a 100	100	100	100

ERTEKPAPIROK	Utolsó ár	ERTEKPAPIROK	Utolsó ár
kor-101	kor-102	kor-101	kor-102
Magyar Államkassza 1000 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 1000 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 500 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 500 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 250 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 250 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 100 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 100 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 50 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 50 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 25 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 25 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 10 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 10 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 5 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 5 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 2 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 2 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 1 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 1 Ft-os jegy	100

ERTEKPAPIROK	Utolsó ár	ERTEKPAPIROK	Utolsó ár
kor-101	kor-102	kor-101	kor-102
Magyar Államkassza 1000 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 1000 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 500 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 500 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 250 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 250 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 100 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 100 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 50 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 50 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 25 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 25 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 10 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 10 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 5 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 5 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 2 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 2 Ft-os jegy	100
Magyar Államkassza 1 Ft-os jegy	100	Magyar Államkassza 1 Ft-os jegy	100

A „MERCUR”

legmegbízhatóbb értesítéseket nyújt a tőzsde eseményeiről. — Előfizetési ára:
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., Váci-utcza 37. (Merkur-palota)

legmegbízhatóbb értesítéseket nyújt a tőzsde eseményeiről. — Előfizetési ára:
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., Váci-utcza 37. (Merkur-palota)

Egész évre
4 korona.
Kérjen mutatványszámot!

KIS HIRDETESEK

TELEFON 706.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

TELEFON 706

Pénzszekrények használtak és újak, rendezve...

Parlamentari gyorserok által vezetett magyar-nemet gyorseroiskola...

Gyorsiras! Gépiras! Magyar és nemzetközeli levelezés...

Polgari iskolai rediolok és gimnaziumi vizsgakra...

Yezsek Zalogcedulákat kizalagosított brilliantról, aranyról...

Beraktarozó és elolgozó vállalat. Beraktarozásra elfogad minden...

The Berlitz School nyelviskola, Erzsébet-körút 15. St. Louis 1904...

Butor saját készítmény, olcsó és tartós kivitelben...

BLAUNER VIKTOR műanyag-utazó butorak Budapest, Erzsébet-körút 29.

Háló- és ebédőgarnitúrák, esztétikus, részlegesen szőnyeges...

Polgari iskolai rediolok és gimnaziumi vizsgakra...

Építkezéseket tervezéseket, atalalkításokat bárból elvállal...

Gymnaziumi követeléseket a saját költségemen behajtok...

ERDŐS lezártóló cég. Csemege-utca 9. sz. Irólak órák 4. u. 3-7-ig.

Polgari iskolai tananyvizsára érettségire, lektismereteken...

Novelőnöket nyelvi- és zeneismeret bontásokat...

Butor: Urasági lakberendezések, háló-ebédő...

Tiszviselőkölesön Tiszviselőkölesön községi önkormányzat...

Csillárok világos légszusz- és világításra, legszűkebb gyártmány...

Butor Fa, vas, réz, és kárpított bútorok...

Osillárok Vilanyra légszusz- és világos szerekek...

Butor: egy fényezett órák háló jutányos árban...

Ajtók, ablakok, VASRENDŐNYÖK, VASRACSKOK...

Lefkó Ist. Jakabnál Bpest, V. Csáky-utca 26. Koral-utca sarok...

Beraktarozók Budapesti és környékbeli házakra, telekre...

Idegess, vagy gyengétehetőségű gyermekek...

Sanon kapszulák 10-20 koronát feleltől...

Előkészítő tanfolyam 10-20 koronát feleltől...

Ügynökök melyek törvényesen engedélyezett...

Mernoki vállalkozások épít, elad, cserél, lejtörök...

Vigyazzon! hogy vadi Roth-féle csatornák...

Irodai kellékek újdonságok, czélszerű berendezési tárgyak...

Urasági butorokat adok, veszek teljes lakberendezéseket...

Alkalmi zongoravétel rövid Bösendorfer-Klüber...

Reményi hangszerelelem Budapest, Király-utca 58. szám.

PENKULCSÖNT ki- és közbe-irtokokra betáblázásra...

BUTOROK háló, ebédő, szalaberezendések...

Ajtók és ablakok, régi és új vasrudnyok teljes vasalással...

Urasági butorokat adok, veszek teljes lakberendezéseket...

Alkalmi zongoravétel rövid Bösendorfer-Klüber...

Reményi hangszerelelem Budapest, Király-utca 58. szám.

PENKULCSÖNT ki- és közbe-irtokokra betáblázásra...

BUTOROK háló, ebédő, szalaberezendések...

Ajtók és ablakok, régi és új vasrudnyok teljes vasalással...

Urasági butorokat adok, veszek teljes lakberendezéseket...

Urasági butorokat adok, veszek teljes lakberendezéseket...

Alkalmi zongoravétel rövid Bösendorfer-Klüber...

Reményi hangszerelelem Budapest, Király-utca 58. szám.

PENKULCSÖNT ki- és közbe-irtokokra betáblázásra...

BUTOROK háló, ebédő, szalaberezendések...

Ajtók és ablakok, régi és új vasrudnyok teljes vasalással...

Urasági butorokat adok, veszek teljes lakberendezéseket...

Urasági butorokat adok, veszek teljes lakberendezéseket...

Alkalmi zongoravétel rövid Bösendorfer-Klüber...

Reményi hangszerelelem Budapest, Király-utca 58. szám.

PENKULCSÖNT ki- és közbe-irtokokra betáblázásra...

BUTOROK háló, ebédő, szalaberezendések...

Ajtók és ablakok, régi és új vasrudnyok teljes vasalással...

Urasági butorokat adok, veszek teljes lakberendezéseket...

Urasági butorokat adok, veszek teljes lakberendezéseket...

Alkalmi zongoravétel rövid Bösendorfer-Klüber...

Reményi hangszerelelem Budapest, Király-utca 58. szám.

PENKULCSÖNT ki- és közbe-irtokokra betáblázásra...

BUTOROK háló, ebédő, szalaberezendések...

Ajtók és ablakok, régi és új vasrudnyok teljes vasalással...

Urasági butorokat adok, veszek teljes lakberendezéseket...

Urasági butorokat adok, veszek teljes lakberendezéseket...

Alkalmi zongoravétel rövid Bösendorfer-Klüber...

Reményi hangszerelelem Budapest, Király-utca 58. szám.

PENKULCSÖNT ki- és közbe-irtokokra betáblázásra...

BUTOROK háló, ebédő, szalaberezendések...

Ajtók és ablakok, régi és új vasrudnyok teljes vasalással...

Urasági butorokat adok, veszek teljes lakberendezéseket...

Ibolya-crème 2 kor. Ibolya-Hőgyöri kor. 1.25 Ibolya-Szapann 1 korona. Próbáldhoz...

Legszebb karácsonyi ajándék! Az Erzsébet Királyné Album t. kiadóhivatalának Budapest, VII. Erzsébet-körút 50.

Mindennemű férfi és női nemi betegségek, ugyintén vér-, bőr-, ideg-, bujaker (Siphilis) vs fertőzések (Impetentia)...

Rendkívüli kedvezményben részese minden vevő vagy megrendelő Takács Ferencz üveg-, porcellán-, kámpa-, zománcozóanyag-návjárándék és dísz tárgyak...

„Erzsébet Királyné Album” A magyar irodalomban eddig páratlanul álló díszmű: az megdicsőült Nagyszonyunk: Erzsébet királyné emlékének megörökítésére...

Dr. KAJDACSY v. cs. és kir. ezredorvos és kúrház főorvos rendelő intézetét Budapest, IV., Kigyó-utca 5. sz.

Urak higylmédbe... „Sanssouci”... Reinsner, Harisbaár. Felülmuhatation, szenzációs, legújabb higien. óvszer...

GICHNER JÁNOS ágynemű-rés- és vasbutor-gyáros szonyeg, függöny, pokróc, terítő stb. BUDAPEST, Erzsébet-körút 20.

MICHELSTÄDTER UTÓDA OSKO GÉZA IV. VACZI-U. 3. SZ. CZIPÓ-KÜLÖNLEGESÉGEI A SZABOTT ÁRAN A TALPBA VESÜE

KOCH TESTVÉREK legújabb férfi- és gyermekruhák Magyar Butor-áruház VARGA IGNACZ Károly-körút 23. Gercőcy-utca sarkán...

Ajtók, Ablakok, Weiser A utódánál Bpest, Ünlői ut 123. TELEFON 62-80. 059